

Vándorgyűlés 2025

Könyvtárak a kultúra, a tudomány és a közösségek szolgálatában

Fotó: MKE

A Magyar Könyvtárosok Egyesülete (MKE) 56. Vándorgyűlését 2025. július 9–12. között rendezték meg Debrecenben, „Könyvtárak a kultúra, a tudomány és a közösségek szolgálatában” mottóval. Az idei rendezvény legtöbb eseménye a Debreceni Egyetem Campusán zajlott.

A város már többször adott otthont a vándorgyűlésnek – legutóbb 2009-ben, korábban pedig 1996-ban és 1972-ben. A négynapos eseményre több mint ötszáz könyvtáros érkezett az ország minden részéről és a határokon túlról is. A széleskörű részvétel mindig jól jelezi a szakma összetartó erejét és elhivatottságát, a vándorgyűlés pedig remek lehetőség a kapcsolatok erősítésére.

A nyitó plenáris ülés ünnepi hangulatát két jubileum is emelte: az MKE fennállásának 90. és a Magyar Tudományos Akadémia alapításának 200. évfordulója. Gerencsér Judit, az MKE elnöke köszöntőjében arról is említést tett, hogy vándorgyűlés eseménye különösen fontos, hiszen nemcsak a közös tudásmegosztás terepe, hanem inspirációs forrás is: új ötletek, kapcsolatok születhetnek, amelyek hosszú távon is gazdagítják munkánkat, a közös célokat és a terveket. A könyvtárak ma

már nem csupán őrzik a kulturális örökséget, hanem aktívan részt vesznek a tudományos kommunikációban és a helyi közösségek mindennapjaiban is.

A köszöntők után előadást tartott Monok István, az MTA Könyvtár és Információs Központ főigazgatója, aki arról is szót ejtett: a jelen változásait mindenki érzékeli, a könyvtárosság továbbra is él, a munkánkban fontos a szemléletváltás, a mesterséges intelligencia tanításának tekintetében mindenképp. Számos feladatot átvehet, felgyorsíthat az MI. A könyvtárosnak az ellenőrzésben, a tájékoztatásban, a gyűjtemények teljessé tételében fontos szerepe lesz.

A plenáris ülés után az MKE Emlékérem és az Év Fiatal Könyvtárosa díjak átadására is sor került, amelyekkel a kiemelkedő szakmai teljesítményeket és a könyv-

tárosok példamutató munkáját ismerték el.

A vándorgyűlés szakmai programját tizenhat szekció adta, amelyek a könyvtári munka teljes spektrumát felölelték. A sokszínű tematikát felölelő szekciók például az olvasásélmény fejlesztésétől a könyvtári terek közösségi funkcióin át a helyismereti gyűjtés digitális lehetőségeiig bizonyítják, hogy a könyvtárak élő, nyitott és releváns intézmények és közös vonásuk volt, hogy a könyvtárakat élő, nyitott és releváns intézményekként mutatták be.

A tavalyi, szegedi eseményen először megrendezett Fiatal könyvtárosok szekciója már akkor jól illeszkedett a programba, idén ismét népszerűek voltak e szekció előadásai. Az Év fiatal könyvtárosa címet kapott Molnár-Jakab Emese és Palkovics Brigitta Éva is bemutatta pályamunkáját.

„A széleskörű részvétel mindig jól jelezi a szakma összetartó erejét és elhivatottságát, a vándorgyűlés pedig remek lehetőség a kapcsolatok erősítésére”

Vincze Máté, közgyűjteményekért és kulturális fejlesztésekért felelős helyettes államtitkár, Vadadi Adrienn, Fitz József-díjas szerző és Gerencsér Judit, az MKE elnöke

A Tudományos és Szakkönyvtári Szekció a közösségi tudomány és a könyvtárak kapcsolatát járta körül. Kalydy Dóra előadásában beszélt a közösségi tudomány alkalmazásának remek lehetőségeiről, bemutatta a folyamat résztvevőit, ezen belül a könyvtárak, a kutatók, az önkéntesek és a könyvtárosok szerepeit. A szekcióban Kovácsné Koreny Ágnes a Fővárosi Szabó Ervin könyvtár projektjeit mutatta be. Beszélt többek között a *Ráday Mihály Emlékprojektről*, amely azt mutatja meg, miként fordítható a közösségi tudomány a helytörténet támogatására, a helyi értékek feltárására, továbbá azt, hogy miként is szolgálhatja egy ilyen projekt a közösségépítést. A kezdeményezés Ráday Mihály 1982-es kutatását – melynek során Budapest belső kerületeinek házait írták össze, tárták fel – szeretné modern eszközökkel, modern módszertannal megismételni.

A Zöldkönyvtári Szekcióban remek példákat mutattak be a kollégák annak kapcsán, hogy az együttműködések a civil, nonprofit szervezetekkel miként segítik

a könyvtárak zöld törekvéseit. Benke Dániel előadásában a nagykanizsai Halis István Könyvtár projektjeiről beszélt. Kiemelte a Jane Goodall Intézet nagykanizsai regionális központját, amely könyvtárunkban alakult meg. A szervezet célja, hogy a különböző programokon keresztül megismertesse könyvtárba járókat és az érdeklődőket a környezetvédelem fontosságával. A szekció mindegyik előadója hangsúlyozta, hogy a könyvtárak feladata a civil és a zöld civil kapcsolatokban rejlő lehetőségek megtalálása és kiaknázása, ezzel rámutatva a társadalmi felelősségvállalás fontosságára.

A KIT Szakmai műhelyben sokan várták John F. Szabo gondolatait. A magyar származású könyvtárost, a Los Angeles-i közkönyvtár igazgatóját választotta idén a Library Journal az Év Könyvtárosának. A szakemberrel Mikulás Gábor beszélgetett az előre rögzített videóban. John F. Szabó elmondta, hogy a könyvtáraknak feltétlenül rugalmasnak kell lenniük; az emberekre, és az ő szükségleteikre, igényeikre összpontosító intézményekké

kell válniuk. Fel kell ismerniük a gyorsan változó igényeket és meg kell találniuk az elérhető közösségeket, amelyek náluk, Los Angelesben, kifejezetten sokszínűek. John F. Szabo úgy véli, az arculatépítéshez fontos a folyamatos kommunikáció, amelyben kapjon szerepet az a történetmesélés, amely megmutatja, hogy könyvtárak igenis aktív szereplői a társadalomnak. A könyvtár fontosságát azoknak is meg kell mutatni a történetekkel, akik nem járnak könyvtárba. A felmerülő társadalmi igényeket pedig fel kell karolnia az intézményeknek.

A szakmai tanácskozások mellett, a szervezők most is gazdag kulturális és közösségi programot kínáltak a résztvevőknek, akik többek között városi sétákon ismerhették meg Debrecen épített és kulturális örökségét, valamint könyvtárlátogatásokon vehettek részt. A szakmai kiállítók standjain a legújabb könyvtári eszközökkel, digitális szolgáltatásokkal és adatbázisokkal lehetett megismerkedni, ami különösen inspiráló volt a résztvevő könyvtárosok számára.

A közösségépítést nemcsak a formális programok, hanem a kötetlen beszélgetések is szolgálták, amelyek lehetőséget adtak a tapasztalatcserére és az új szakmai kapcsolatok kialakítására.

A záró plenáris ülésen ünnepélyes keretek között adták át a Fitz József-könyvdíjakat, amelyeket 2025-ben három szerző vehetett át: Grecsó Krisztián az *Apám üzent*, Saly Noémi az *én Budám*, míg Vadadi Adrienn a *Kicsimackó a Nagymamánál* című kötetéért. A Vándorgyűlést záró eseményen a következő évi találkozó helyszínét is bejelentették: jövőre Kecskemét kínál majd lehetőséget és helyszínt a szakmai és közösségi találkozásoknak.

Szeifer Csaba

